

Baillet Latour Chair in European values and prospects

Fondation Louvain

Caroline Mouligneau,
Secrétaire générale
E caroline.mouligneau@uclouvain.be
T +32 10 47 30 82

Universiteit Antwerpen

Tinne Marynissen
Officer University Fund
E tinne.marynissen@uantwerpen.be
T +32 (0)3 265 31 29
W www.universiteitsfonds.be

Deze Leerstoel, die in 2015 op initiatief van Baron Velge en in samenwerking met de UCL en UAntwerpen werd opgericht en wordt ondersteund door het fonds Baillet Latour, is gewijd aan de studie van de Europese waarden. Wat heeft Europa gemaakt tot wat het nu is? Wat is de oorsprong? Op welke manier zijn de grondbeginselen van het Europese project - de verdediging van de democratie en de beginselen van de rechtsstaat, de waardigheid van de menselijke persoon en de gelijkheid man/vrouw - Europees? Bernard Coulie, erector, professor en coördinator van deze Leerstoel aan de UCL, legt uit: «Geschiedenis speelt hierin een belangrijke rol. We moeten zoeken naar de wortels van die waarden en zien in hoeverre deze Europees of gemeenschappelijk zijn. Ook de gevolgen hiervan moeten bestudeerd worden om te bepalen wat het betekent voor Europa om eigen of globale waarden te hebben».

Motiverende waarden

Het praten over deze waarden, zonder in een achterhaalde discussie te belanden, staat ook centraal in de missie van deze Leerstoel. «We leven in een veranderende en open wereld, vol met uitdagingen. Misschien kunnen we dus niet langer op dezelfde manier over deze waarden praten als vijftig, twintig of zelfs tien jaar geleden», zegt Bernard Coulie. «Daarnaast is het belangrijk om te tonen op welke manier deze waarden verenigend en motiverend kunnen zijn.» De ambitie van dit project kan dus worden vergeleken met een herformulering van het Europese project, en dit binnen een concreet perspectief om de samenleving en beleidsmakers te helpen. Het is een belangrijke benadering die wordt geobjectiveerd door de basis van het Europese project, zowel historisch gezien als rekening houdende met de veranderingen. Het positioneert het huidige en toekomstige EU-project in het midden van haar grondvesten.

Een aantal specifieke thema's zal worden onderzocht in deze Leerstoel, met name de vertaling van Europese waarden op het gebied van onderwijs

of de wet, of deze nu Europees is of internationaal. Twee academische 4/5e posities werden opgestart aan de UCL en UAntwerpen, voor een periode van drie jaar, en dit in het kader van de financiering door het Fonds Baillet Latour. De missie van deze docenten bestaat er niet alleen in om vanaf het tweede semester van dit jaar les te geven over onderwerpen rond Europese waarden, maar ook om vanaf nu onderzoeks- en belangrijke communicatieactiviteiten te animeren.

Een concrete impact

Het doel van de Leerstoel richt zich ook op de ontwikkeling van concrete voorstellen. Het gaat om een zogenaamde 'onderzoek/actie Leerstoel', waarvan het doel is om een impact op de samenleving en de beleidsmakers te hebben. Een impact die gerealiseerd kan worden door het voorstellen van formuleringen en teksten die bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden tijdens toespraken van politici. «Onze wens is om in staat te zijn om politici te helpen om de Europese waarden opnieuw ter discussie te stellen en dan vooral op het gebied van de eigen identiteit.» Want het is duidelijk dat hoewel we in een wereld leven waar we de neiging hebben om alle verschillen te wissen, er echter alleen een identiteit is als er verschillen bestaan.

De belangrijkste uitdagingen van Europa

Het gaat dus niet om een Leerstoel over de Europese geschiedenis, maar specifiek over de waarden, over het Europese project, over wat Europa de wereld van vandaag brengt vanuit haar intrinsieke waarden, en over hoe Europa een belangrijke rol kan spelen in de wereld van morgen. Een nieuwe, moedige en onmisbare dimensie, die een cruciale plaats inneemt in de belangrijke uitdagingen van het huidige en toekomstige Europa.